

3 starka vapen mot kirskål

Se upp med kirskålens blomställningar. Klipp av dem innan de börjar avge frön. De pyttesmå fröna kan spridas flera kilometer med vinden, och ur varje frö utvecklas en planta.

VIKTIGT

Detta skall du INTE göra:

- Du skall **INTE** fräsa jorden. Då slås rötterna sönder i massor av småbitar som alla kan ge upphov till självständiga plantor om du inte ser till att få upp alla rötterna. Och det är svårt.
- Du skall **INTE** lägga uppgrävda rötter i komposten. Kirskålens rötter är seglivade och kan börja utvecklas till nya plantor igen.
- Du skall **INTE** plantera perenner som du fått av bekanta utan att testa dem. Kirskål – och andra fleråriga ogräs – sprids ofta på det sättet. Kontrollera därför rötterna noga innan du planterar.

TIPS

Stoppa kirskål från grannen

Du kan stoppa en invasion av kirskål från grannen om du gräver ner tunna skivor av metall eller plast som ett skydd mot kirskålens kraftiga rotsystem. Skyddet skall ner till 40 cm djup så att rötterna inte kan krypa in under det.

Ätbart läkemedel

Kirskålens späda skott smakar bra och kan användas i sallader eller stuvningar. Man kan också göra te av torkade blad av kirskål. Kirskålen användes tidigt som läkemedelsväxt, bl.a. för behandling av gikt eller podager.

Kirskål är ett av våra mest avskydda ogräs. Den sprider sig både med underjordiska utlöpare och med frön, så du måste beväpna dig med stort tålamod om du framgångsrikt skall kunna bekämpa kirskålen.

Låt oss redan från början göra klart för oss att det inte finns några enkla lösningar när man vill ha bort kirskålen ur sin trädgård. Det fleråriga ogräset är aggressivt och har en otrolig livskraft. Om du inte gör något åt kirskålen breder den på kort tid ut sig och bildar ett kraftigt rotnät med många underjordiska utlöpare och nya skott.

Rötterna kan löpa upp till ett par meter under jord innan de skickar upp nya skott. Dessutom har rötterna den nackdelen att de lätt går av om du försöker dra upp dem ur jorden. Och varenda liten rotstump kan växa vidare och bli en ny planta. Därför gäller det att ta bort plantorna inklusive alla rötterna eller att svälta ut rötterna.

Börja så tidigt som möjligt. Om en planta får växa fritt förökar den sig också genom frön som kan spridas långt med vinden. Och även om du får bukt med kirskålen på din egen tomt bör du tänka på att frön kan dimpa ner från ovan, så var på din vakt.

Kirskålens imponerande rotnät når 30 till 40 cm djup och sprider sig flera meter ut åt sidorna. Ju längre tid kirskålen får lov att växa ostört, desto kraftigare blir det livskraftiga rotsystemet. Så det gäller att börja bekämpa det så tidigt som möjligt innan rotnätet blir alltför kraftigt och utbrett.

1 Gräv upp rötterna

Ett av de mest effektiva n mot kirskål är att gräva u p terna. Välj ut ett mindre or taget så att uppgiften blir skådlig och gå systematisl väga. Gräv med en spade r 40 cm djup. Om du vill å vända jorden skall du såll genom ett trådnät på en t som fångar upp rötterna.

Vänta sedan ett år in planterar igen så att du ser fått bort alla rötter. Det bä att köra bort jorden med k och fylla gropen med ny jor är fri från kirskål.

Om kirskålen brett ut sig i en perennrabatt bör du överväga att kasta perennerna och köpa nya i stället. Det är nämligen svårt att få bort alla kirskålens rötter om de trasslat in sig i andra rötter.

Om du har angripna perenner som du gärna vill ha kvar måste du sätta dem i "karantän". Rensa bort all kirskål i växternas rötter så gott du kan och plantera dem sedan i en tillfällig rabatt. Håll ögonen på eventuella nya kirskålsskott. När du är säker på att perennerna är fria från kirskål kan du flytta tillbaka dem till den rensade perennrabatten.

Du kan också försöka gräva upp ogräset med en grep som inte skär av rötterna så att du kanske kan få upp dem hela.

Kasta jord med kirskål genom ett finmaskigt nät så att rötterna sorteras bort. Se upp med små rotstumpar när du återanvänder jorden – de kan växa vidare.

2 Täck kirskålen med svart plast

Kirskål kan inte överleva utan ljus, så om du täcker det angripna området med svart plast kommer kirskålen att dö. Rabatten skall stå övertäckt i minst ett år för att du skall vara säker på att kirskålen försvunnit. Du skall dock vara uppmärksam på att mikroorganismerna i jorden också försvinner i det område där jorden varit täckt under så lång tid.

Lägg svart plast över kirskålen och låt den angripna jorden vara täckt i minst ett år innan du tar bort plasten.

3 Klipp av de små skotten varje vecka

Om du inte orkar gräva upp hela perennrabatten kan du försöka svälta ut kirskålens rötter så att plantan till slut ger upp. Det krävs dock att du är mycket noga med att ta bort nya skott så snart de kommer upp – varje vecka under en hel växtsäsing. Du kan använda samma metod om kirskålen t.ex. brett ut sig under en häck där du inte kommer åt att gräva. Förtvivla inte, även om du inte håller efter de nya skotten varje vecka – arbetet är inte förgäves. Det kan vara så att de kraftfulla rötterna inte blir utsvultna, men att plantan ändå hålls nere.

Du kan också välja att klippa n kirskålen med gräsklipparen. Den försvinner inte men försvagas av den upprepede klippningen. Du kan också komplettera med att så gräs på det angripna området. Men se upp så att kirskålen inte breder ut sig längs katerna eller under häcken i stället.

Gräs kan också användas som skyddande bälte som förhindrar att kirskål i t.ex. en häck sprider sig till en närliggande rabatt. Kom ihåg att kirskål kan bilda utlöpare på ett par meter, så gräsbältet måste vara tre meter brett för att ha skyddande effekt.

Systematisk nedklippning av nya skott ända nere vid markytan under en hel säsong svälter ut kirskålens rötter på lång sikt.